

Kecskemét-Hetényegyházi Református Egyházközség

Pásztori üzenet [Jn 17]

Jézus főpapi imádsága az Újszövetség legismertebb fejezete. Alapja számos tantételnek, válasz a legtöbb kérdésre, kételyre Jézussal kapcsolatban. De nem csak jelentős, nem csak hasznos, hanem élő Ige is, mely a legtisztább tanúvallomás Jézusról, a tanítványokkal való kapcsolatáról és az ő Atyjához fűzött szeretetéről. És aki mindezt leírta, elmondta, nagyon közel állt Mesteréhez. Jézus imádsága annak a tanítványnak is imádsága, aki fültanúja volt annak.

Aktuális:

- Szervezzük gyülekezetünk nyári ifjúsági táborát. Az időpontról még egyeztetünk, a terv szerint a fiatalokat túrázni visszük négy napra, valahol az OKT mentén.
- Aki szívesen támogatja a fiatalok közötti missziókat, ezt megteheti borítékos adomány formájában. A borítékokra kérjük ráírni: „Céladomány az ifjúságért.”

János evangéliuma olyan jelentős ismereteket oszt meg olvasóival, mely példa nélküli az evangéliumokban, és mindezt maga Jézus mondja el, egyes szám első személyben. Méltó lezárása ez Jézus földi életének.

Az ehhez hasonló igeszakaszoknál a kommentárok gyakran megjegyzik, hogy nehéz kommentálni egy ennyire tiszta és érthető szöveget, mint amilyen a főpapi imádság is. Nincs tehát könnyű dolga annak, aki erről az igeszakaszról értekezik.

Az imádság súlya talán nem is a részletekben rejlik. Önmagában az a tény, hogy Jézus ezekkel a szavakkal kereste Atyját, egész küldetéséről sokat elárul. Ő nem csak egy követ volt, nem csak egy hiteles tanító, hanem egész életében, teljes lényében annak a Megváltónak bizonyult, aki az emberiségért áldozta önmagát. És ha az Apostoli Hitvallást helyesen értjük, akkor Jézus egész élete, és nem csak kereszthalála volt értünk hozott áldozat: „szenvedett”.

Szenvedett szeretetében, szenvedett a világ bűneit látva, szenvedett Jeruzsálem és a templom állapotán, szenvedett tanítványai kishitűségén, Júdás árulásán, Péter tagadásán, szenvedett minden ember bűne miatt. Mindezt pedig nem kényszerből, hanem Atyjához fűzött feltétlen engedelmségéből tette.

Jézus az ismeretekről beszél, ez azonban nem az a megismerés, amit a világ tesz. Itt nem egzakt tények, bizonyítás, és kísérletezés jelenti a megismerés forrását, hanem a kapcsolat. Ezáltal bár ismereteink óhatatlanul hiányosak Istennel kapcsolatban, mégis ismerjük őt. A hozzá fűzött kapcsolatunk jelenti azt az ismeretet, ami bár nem tökéletes, mégis elegendő az örök életre.

Jézus saját dicsőségéről beszél. Sajátossága János evangéliumának, hogy míg a többi szerző Jézus dicsőségét a feltámadásban és a csodákban látja, addig János a kereszthalálban. Ott dicsőült meg az Úr, amikor feláldozta magát, ez a szeretet győzelme, az Isten királyságának dicsősége.

Az ige aktualitása

Jézus nem beszél felekezetekről. Egyházzal szemben igen. Nem mondja, hogy minden zsidó hívő üdvözl, sem azt, hogy a tizenkettő tökéletes volna. De beszél szeretetről, hitről, hogy akik Krisztusban élnek, hogyan viszonyuljanak egymáshoz. Beszél a világról, aki nem ismerte meg Istent, és az ő Fiát. Jézus tanítása figyelmeztetés jelen korunk számára, első sorban egyházának: kiket tartunk testvéreinknek? Hogyan viszonyuljunk az egyházunk berkeiben élő, de mégsem Krisztusban élő emberekhez? Hogyan küzdhet egy olyan közösség a bűn ellen, ami maga is körül van véve erőtlenséggel?

Kérdezz, hogy érts!

Látszik-e rajtam Isten dicsősége? Kész vagyok-e áldozatot hozni a szeretet érdekében? Valóban testvérnek tartom a gyülekezet tagjait, vagy más felekezetű keresztyéneket, és rájuk nézve magamra is érvényesítem Jézus szeretet-parancsát?

Március 21.

17,1-5

„Miatán ezeket mondta Jézus, tekintetét az égre emelve így szólt: Atyám, eljött az óra: dicsőítsd meg a te Fiadat, hogy a Fiú is megdicsőítsen téged, mivel hatalmat adtál neki minden halandó felett, hogy mindazoknak, akiket neki adtál, örök életet adjon. Az pedig az örök élet, hogy ismernek téged, az egyedül igaz Istent, és akit elküldtél, Jézus Krisztust. Én megdicsőítettem téged a földön azzal, hogy elvégeztem azt a munkát, amelyet rám bízál, hogy elvégezzem: és most te dicsőíts meg, Atyám, önmagadnál azzal a dicsőséggel, amely már akkor az enyém volt tenálad, mielőtt még a világ lett.”

Jézus főpapi imádságának első szavaiban három tényről közöl önmagáról:

1. Az Atya neki adta a hatalmat minden halandó felett.
2. A vele való kapcsolat jelenti az örök életet.
3. Ő már a világ teremtése előtt is Isten Fia volt.

E három tény határozza meg alapvetően a látásmódunkat Krisztusról. Övé a hatalom, ő az örök élet letéteményese és hogy ő nem teremtmény, hanem a Szentháromság Isten második személye. Miért ezek a legjelentősebb tények Jézusról?

1. Egyértelműsíti, hogy ő nem csak egy próféta, nem csak egy híres tanító, hanem a világ Ura. És ebbéli minőségében nem csak a követői életére van hatással, hanem minden ember élete az ő kezében van.
2. Az örök élet nem érdemek szerint jár, sem valamiféle előjoga egy népnek, vagy csoportnak. Azok élnek Istenben örökké, akik ismerik őt, azaz hozzá tartoznak, vele állandó kapcsolatban vannak. Azok az ő országának polgárai, akik megtérés útján Krisztus érdemének részeseivé lettek és általa bűnbocsánatot nyertek.
3. Minden félreértést tisztáz azzal kapcsolatban, hogy vajon ki is ő. Jézus nem teremtmény, nem csupán ember, akit Isten jónak talált. Nem lehet kifogás arra nézve, hogy valaki nem fogadja el Jézust Megváltójának, ugyanis ő egyértelműen kijelentette, hogy az ő nevére minden térd meghajol, hogy az övé Isten teljes dicsősége.

Március 22.

17,6-19

„Kijelentettem a te nevedet az embereknek, akiket nekem adtál a világból. A tiéd voltak, és nekem adtad őket, és ők megtartották a te igédet. Most már tudják, hogy mindaz, amit nekem adtál, tőled van; mert azokat a beszédeket, amelyeket nekem adtál, átadtam nekik, ők pedig befogadták azokat, és valóban felismerték, hogy tőled jöttem, és elhitték, hogy te küldtél el engem. Én őértük könyörgök: nem a világért könyörgök, hanem azokért, akiket nekem adtál, mert a tiéd, és ami az enyém, az mind a tied, és ami a tied, az az enyém, és én megdicsőítetem őbennük. Többé nem vagyok a világban, de ők a világban vannak, én pedig tehozzád megyek. Szent Atyám, tartsd meg őket a te neved által, amelyet nekem adtál, hogy egyek legyenek, mint mi! Amikor velük voltam, én megtartottam őket a te nevedben, amelyet nekem adtál, és megőriztem őket, és senki sem kárhozott el közülük, csak a kárhozat fia, hogy beteljesedjék az Írás.

Most pedig hozzád megyek, és ezeket elmondom a világban, hogy az én örömöm teljes legyen bennük. Én nekik adtam igédet, és a világ gyűlölte őket, mert nem a világból valók, mint ahogy én sem vagyok a világból való. Nem azt kérem, hogy vedd ki őket a világból, hanem hogy őrizd meg őket a gonosztól. Nem a világból valók, mint ahogy én sem vagyok a világból való. Szenteld meg őket az igazsággal: a te igéd igazság. Ahogyan engem elküldtél a világba, én is elküldtem őket a világba: én őértük odaszentelem magamat, hogy ők is megszentelődjenek az igazsággal.”

Jézus miután önmagáról minden lényegeset elmond, a tanítványok felé fordul. Róluk beszél, tisztázza, mit is jelent az ő tanítványának lenni. Szintén alapvető tényeket olvasunk, melyek meghatározzák a mi tanítványságunkat is.

1. Felismerték, hogy Jézus kicsoda és elhitték minden szavát.

Különös módon a tanítványok döntését emeli ki Jézus, mintha a hozzá tartozók valamiképp mások lennének, mint a világ. Ezek szerint a tanítványok azok, akik felismerték Jézusban Isten Fiát. Ez valóban igaz, ilyen módon a tanítványok elkülönülnek mindenki másától.

A kérdés ugyanis nem az, hogy a tanítványok miképpen különböznek a világtól. A kérdés az, hogy hogyan ismerheti fel egy ember Jézusban az Istent. Péter vallástétele választ ad kérdésünkre Máté evangéliumából: „Boldog vagy, Simon, Jóna fia, mert nem test és vér fedte fel ezt előtted, hanem az én mennyei Atyám.” (Mt 16,17)

2. Az Atya Isten a tanítványokat Jézusnak adta.

A tanítványok kapcsolata Jézushoz nem hasonlítható emberi kapcsolatokhoz. Jézus ugyanis a tulajdonos. Nem pusztán egy közel álló személy, vagy példakép, hanem sokkal több: Megváltó. Az Atyától kapta azokat, akiket üdvözít és meg is tartja őket az örökkévalóságig. De hogyan?

3. Neve által tartja meg Jézus az övéit, hogy közösségként (egyházként) egyek legyenek.

Jézus neve egyet jelent az uralommal. Ez a név hordozza a hatalmat, melyet a csodák is bizonyítanak. Ezt a nevet ismerték még azok az ördögök is, akiket Jézus kiűzött. Ez a név azt jelenti, hogy az egyházban minden hatalom Krisztusé. Minden egyes tag hozzá kapcsolódik: nem a padtárhoz, nem a lelkészhez, nem a püspökhöz, vagy egy elöljáróhoz. Minden tanítvány közvetlenül Krisztusé, és az övék ilyen módon aztán egymáshoz is kapcsolódnak: mint ugyanannak az Istennek tulajdonai. Testvérek.

4. Jézus a tanítványainak adta igéjét.

Az ige jelenti mindazt a tudást, amit Jézus átadott övéinek. Nem egy-egy parancsolatra, vagy példázatokra értendő, hanem a tanítás egészére. Ez azt is jelenti, hogy Jézus tanításait nem lehet részekre bontani, és senki nem válogathat az igék közül, hogy egyiket elfogadja, másikat elutasítja. Jézus igéje egy, minden tanítás hozzá kapcsolódik, tőle származik. Ezáltal Jézus igéje az ő lényének titkát fedi fel a tanítványok előtt.

5. A tanítványokat mindig is gyűlöli a világ.

Ez az ige különbözteti meg a tanítványokat mindenki másától. A világ öntörvényű, saját törvényei és szabályai vannak. Akik nem Jézushoz tartoznak, mindenki a maga felfogása szerint él. Ellenben akik Krisztuséi, azok egységben vannak, mert egy Úr egyesíti őket szeretetben. Ez a világ számára, mely a káosz birodalma, visszatetsző, sőt gyűlöletes.

6. Jézus nem akarja kiszakítani az övéit a világból, ellenben a gonosztól igen.

Jézus a világtól való elkülönülésre hív, de mégis a világon belül. Ebben az értelemben Jézus elválasztja egymástól a világot, mint a gonoszság terét, és magát a gonoszságot, ami a világban van. Amilyen példát adott ő az engedelmességre, arra hívja tanítványait is: lehet a világban úgy élni, hogy az ember a bűn ellen harcoljon.

7. Jézus minden tanítványát elküldi a világba, és ehhez megszenteli őket.

Jézus a tanítványainak nem csak örök életet akar adni, hanem célt is. Cél nélkül ugyanis az ember élete értelmét veszti. Ha ő mindent megtett értem, nekem is azt parancsolja, hogy tegyek meg én is mindent másokért.

Március 23.**17,20-23**

„De nem értük könyörgök csupán, hanem azokért is, akik az ő szavukra hisznek énbennem; hogy mindnyájan egyek legyenek, ahogyan te, Atyám, énbennem, és én tebenned, hogy ők is bennünk legyenek, hogy elhiggye a világ, hogy te küldtél el engem. Én azt a dicsőséget, amelyet nekem adtál, nekik adtam, hogy egyek legyenek, ahogy mi egyek vagyunk: én őbennük és te énbennem, hogy teljesen egyé legyenek, hogy felismerje a világ, hogy te küldtél el engem, és úgy szeretted őket, ahogyan engem szeretted.”

Jézus külön kezeli azokat, akik az ő közvetlen tanítványai és azokat, akik már vele személyesen nem találkoznak. Ez az evangéliumban többször megtörténik, például Tamásnak mondott szavaiban: „Mivel látsz engem, hiszel: boldogok, akik nem látnak, és hisznek.” (20,29)

Természetes, hogy a szemtanúk és az őket követő generáció között ellentét alakuljon ki. Egészen más Jézust úgy követni, hogy szem és fültanúi voltak, mint csak hallomásból, mások tanúságtételén keresztül követni őt. Persze Jézus minden követőjével kapcsolatot tart a Szentlélek által, de ez mégsem hasonlítható a tanítványok közvetlen tapasztalataihoz. Ahogy teltek az évtizedek, és a szemtanúk meghaltak, az új nemzedék már egészen más nehézségekkel találta szembe magát: jöttek a tévtanítások, az újabb evangéliumok, melyek már nem szemtanúk leírásai voltak, és melyekben egyre nagyobb szerepe lett a fantáziának. Ezért volt szükség arra, hogy az írásoknak gátat szabjanak, és az Újszövetséget lezárják.

A szemtanúk egysége még érthető: Jézus személye nevelte őket szeretetre. De azok, akik már nem látták? Akik nem voltak ott az utolsó vacsorán és nem látták magát Jézust? Ők hogyan is lehetnének egységben? A kérdésekre adott válasz önmagában is hitvallás. Még ha valaki nem is volt szemtanúja Jézusnak, mégis rendelkezhet tapasztalatokkal. Ahogy maga Jézus fogalmazza meg: „egyek legyenek, ahogyan te, Atyám, énbennem, és én tebenned” (21) Olyan mintát adott az őket követőknek, mely félreérthetetlen. Nincs tehát kibúvó a szeretet parancsa alól, ennek kell lennie egyházának ismertetőjegye: „Arról fogja megtudni mindenki, hogy az én tanítványaim vagytok, ha szeretitek egymást.” (13,35)

Lehet úgy is kapcsolatban lenni Istennel, hogy nem látom őt színről-színre. Az imádság, az ige, a tanítványtársak mind-mind a Szentlélek eszközei arra, hogy az ember az Istennel élő kapcsolatba kerülhessen. És ha valaki kívülállóként ezzel szembesül, az őt is hitre készíti: ha a másik ember élhet Istennel, akkor én is kapcsolatba kerülhetek vele. Így ismerheti fel a világ, hogy Jézus neve egyet jelent a teremtő Istennel való élő kapcsolattal.

Március 24.**17,24-26**

„Atyám, azt akarom, hogy akiket nekem adtál, azok is ott legyenek velem, ahol én vagyok, hogy lássák az én dicsőségemet, amelyet nekem adtál, mert szeretted engem már a világ kezdete előtt. Igazságos Atyám, a világ nem ismert meg téged, de én megismertelek, és ők is felismerték, hogy te küldted el engem. És megismertettem velük a te nevedet, és ezután is megismertetem, hogy az a szeretet, amellyel engem szeretted, bennük legyen, és én is őbennük.”

Isten megismerése elegendő. Nincs szükség ennél többre. Aki megismeri őt, az látja dicsőségét, látja Isten lehajoló szeretetét. Sőt, az megérti, hogy Isten igazságos, és hogy az ő Fia valóban az az Üdvözítő, akinek mondják. Aki tehát ismeri Istent, annak már mindene megvan.

Így lehet Jézus követőiben is az a szeretet, amellyel Isten szereti az ő Fiát. Sőt, így lehet minden követője maga is Isten Fiává, Jézus örökösétársává. Ezt a lehetőséget még a szenvedés, a világgal való hadakozás sem kissebbítheti, mert aki benne él, az él igazán.

Jézus főpapi imádságában az a legmeghökkenőbb tény, hogy mindezt értünk jegyezték le, akik nem találkoztunk Jézussal, akik nem tudjuk, hogy nézett ki, nem láttuk a testvéreit, anyját, és a házat, ahol felnőtt. Ez a fejezet segít megismernünk azt, akit Megváltónknak nevezünk. Másrésztől betekintést nyújt Jézus és az Atya kapcsolatába, hogy ezáltal mi is könnyebben kapcsolódhassunk a mi Urunkhoz.

Az olvasóknak

Feliratkozni a tamaskadar2@gmail.com címre küldött „feliratkozás” tárgyú levéllel lehet.

Kádár Tamás György

lp.